

Kikkel dolgozott együtt Győrött Gárdonyi Géza?

(Vázlat)

Az elmúlt három esztendőben szőlősgyöröki előadásaimban Gárdonyi Géza győri újságírói munkásságának egy-egy szeletét igyekeztem bemutatni, három, közreműködésével készült győri időszaki kiadvány – a *Garabonciás Diák* című első győri élclap, az általa alapított és szerkesztett *Tanítóbarát* című folyóirat, illetve az őt főmunkatársként foglalkoztató *Hazánk* című újság *Skorpió* című melléklete – tartalmának elemzése alapján. Jelen előadásomban Gárdonyi Géza győri kapcsolatrendszerét szeretném vázlatosan áttekinteni, egyes személyek esetében annak utóéletére is kitékintve.

Az első győri, akivel az 1885 kora őszén a városba érkező Ziegler Géza közelebről megismerkedhetett, *Pereszlényi János* református lelkész, a *Hazánk* című újság felelős szerkesztője volt. Vele és családjával való kapcsolatáról – köszönhetően Payr Sándor 1934-ben megjelent cikkének, valamint Pereszlényi Zoltán nemrégiben megjelent forrásközlésének – viszonylag sokat tudunk; miként *Szávay Gyulával* kialakult – koránt sem felhőtlen, de hosszú ideig tartó – kapcsolatának egyes részleteit is ismerjük. De milyen kapcsolat fűzte például *Kalma Istvánhoz* és *Könczöl Lászlóhoz*? Tanult-e valamit tőlük? Minek köszönhető mély baráti kapcsolata *Benedek Vincével*, aki később sokat tett kultuszának győri ápolásáért? Ki volt *Gladich Pál*, akinek *Órangyal* című katolikus gyermeklapjába is küldött írásokat? Hogyan kerülhettek fiatalkori írásai *Csatkai Ignáchoz*? Ilyen és hasonló kérdések merültek fel bennem eddigi kutatásaim során; ezek némelyikére próbálok rövid választ adni előadásomban.

Ne feledkezzünk meg továbbá arról sem, hogy Győr városa az elsők között volt Gárdonyi Géza kultuszának ápolásában. Hogy csak néhány példát említsek:

- már 1922-ben utcát neveztek el róla;
- két évvel később iskola vette fel nevét;
- 1924 tavaszán már felmerült egy emléktábla állításának gondolata, melynek avatására 1927 novemberében került sor, fényes ünnepség keretében;
- 1927-ben már köztéri szobrot kapott, a róla elnevezett iskola épülete előtt.

Úgy gondolom, mindez aligha valósulhatott volna meg ilyen gyorsan, ha nem él emléke a városban; ha nem élnek még olyan irodalmárok és újságírók, akik egykoron együtt dolgoztak vele. Ezért is tartom fontosnak számba venni győri kapcsolatrendszerét. Mint ahogy azért is, mert itteni ismerőseinek egy részével valószínűleg később is ápolhatott kapcsolatot.

Horváth József